

Сокуренко О.Ю.

аспірант

Сторожук О.В.

кандидат економічних наук, доцент

Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ВПЛИВ КУЛЬТУРИ ПОСТІЙНОГО ОНОВЛЕННЯ ЗНАНЬ НА ЕКОНОМІЧНУ СТІЙКІСТЬ ІТ-КОМПАНІЙ

Ефективний розвиток сучасних організацій, зокрема ІТ-компаній, у значній мірі залежить від їх здатності адаптуватися до динамічних змін зовнішнього середовища. В умовах глобальної нестабільності, технологічних зрушень та кризових явищ, спричинених, зокрема, повномасштабним російським вторгненням, український бізнес змушений активно шукати нові підходи до забезпечення економічної стійкості. Одним із таких підходів є формування культури постійного оновлення знань, тобто системи цінностей, норм і практик, що стимулюють працівників до безперервного професійного розвитку.

Для ІТ-сфери, де технології стрімко застарівають, а інновації визначають конкурентоспроможність, така культура є не лише перевагою, а й необхідністю. Вона сприяє підвищенню гнучкості організації, ефективності командної роботи, швидшому впровадженню нових рішень і, як наслідок, зростанню економічної стабільності компанії. Отже, дослідження впливу культури постійного оновлення знань на економічну стійкість ІТ-компаній є надзвичайно актуальним, адже дозволяє визначити механізми, що забезпечують їхню конкурентоспроможність, інноваційність і здатність функціонувати навіть у кризових умовах.

У своїй праці Лахижа Р.М. приділяє значну увагу організаційним і культурним аспектам діяльності ІТ-компаній, зосереджуючись на специфіці їх діяльності та акцентуючи на важливості розвитку інноваційності, гнучкості, посиленні командної роботи та міжкультурної взаємодії [1].

Результати дослідження компанії Deloitte свідчать про те, що у контексті майбутньої моделі робочого простору («future workplace») 87% сучасних бізнес-лідерів вважають, що правильна модель робочого простору є важливою або дуже важливою для успіху організації, разом із тим, лише 24% керівників вважають, що їх організація повністю готова до впровадження майбутньої моделі робочого простору [2].

У цьому зв'язку особливої актуальності набуває дослідження впливу культури постійного оновлення знань на економічну стійкість ІТ-компаній, адже саме розвиток такої культури є ключовою умовою адаптації організацій до нових моделей праці, забезпечення конкурентоспроможності в умовах швидких технологічних і соціальних змін. З нашої точки зору, саме інтеграція механізмів безперервного навчання, обміну знаннями та розвитку компетенцій працівників є основою для досліджень і практичних рекомендацій щодо зміцнення конкурентних позицій вітчизняних ІТ-компаній.

Попри виклики, спричинені війною та геополітичною нестабільністю, саме ІТ-галузь демонструє найвищий рівень адаптивності до викликів глобального ринку, що зумовлює потребу у глибшому аналізі ролі культури безперервного навчання в забезпеченні її стійкості. Український ІТ-сектор вирізняється висококваліфікованими кадрами, потужною інфраструктурою та динамічною стартап-екосистемою, яка продовжує розвиватися навіть у складні часи, зберігаючи інноваційний потенціал. Завдяки технологічному прогресу й здатності конкурувати на міжнародному рівні, Україну часто називають «Цифровим Тигром», що відображає її гнучкість, силу та стратегічну роль у формуванні європейського цифрового простору [3]. З огляду на зазначене, узагальнення впливу культури постійного оновлення знань на економічну стійкість ІТ-компаній подано в наступній таблиці.

Таблиця 1 – Вплив культури постійного оновлення знань на економічну стійкість ІТ-компаній (у контексті формування ефективних та інклюзивних команд)

Аспект управління	Ключові підходи в ІТ-компаніях	Роль культури постійного оновлення знань	Вплив на економічну стійкість
1. Формування команд (рекрутинг)	Орієнтація на технічні і комунікативні навички, культурну сумісність	Пошук кандидатів, здатних до швидкого навчання й адаптації	Зменшення витрат на перепідготовку, швидке залучення до проєктів
2. Адаптація та онбординг	Наставництво, ознайомлення з цінностями компанії	Формування звички до навчання з перших днів, залучення до спільнот знань	Зниження ризику плинності кадрів, зростання ефективності
3. Розвиток і навчання персоналу	Внутрішні тренінги, обмін досвідом, доступ до курсів	Підтримка безперервного професійного розвитку	Підвищення інноваційності, скорочення помилок
4. Мотивація співробітників	Поєднання фінансових і нефінансових стимулів	Заохочення до саморозвитку й підвищення кваліфікації	Зростання продуктивності, зниження ризику вигорання
5. Корпоративна культура	Орієнтація на відкритість, інновації, взаємну підтримку	Впровадження принципу «навчайся – ділися знаннями – впроваджуй»	Збереження інтелектуального капіталу, стійкість до криз
6. Управління талантами	Програми розвитку лідерства, кар'єрне планування	Виявлення потенціалу через систему навчання	Формування кадрового резерву, зменшення потреби у зовнішньому наймі
7. Інноваційність і гнучкість	Експериментальні підходи, цифрові інструменти	Сприяння дослідженням і обміну знаннями	Швидка адаптація до змін ринку, зростання прибутковості
8. Інклюзія та підтримка ветеранів	Розробка політик рівних можливостей	Адаптація до нових професійних вимог і сприяння соціальній інтеграції ветеранів і людей з інвалідністю	Стимулювання соціальних інновацій

Джерело: складено авторами

Отже, культура постійного оновлення знань виступає важливим чинником підвищення економічної стійкості ІТ-компаній, оскільки забезпечує їх здатність до адаптації, інноваційності та ефективного використання людського капіталу. Формування такої культури сприяє зміцненню конкурентних позицій українського ІТ-сектору, підтримуючи його роль як одного з провідних драйверів глобальної цифрової трансформації.

Література:

1. Лахижа, Р. М. (2025). Специфіка діяльності ІТ-компаній як фактор формування їх корпоративної культури. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління, (17). <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2025-17-04-01>
2. Deloitte. 2023 Global Human Capital Trends. <https://www2.deloitte.com/global/en/pages/about-deloitte/articles/global-human-capital-trends.html>
3. Український ІТ-сектор: від інновацій до глобального впливу. <https://digitalstate.gov.ua/uk/news/it-outsourcing/ukraines-it-powerhouse-innovation-without-limits>